

IZVORI ZA POVIJEST BENEDIKTINSKOGA SAMOSTANA SV. IVANA KRSTITELJA U DAJLI U DRŽAVNOM ARHIVU U PAZINU

Marino MARTINČEVIĆ
Vrsar, Flengi 67

UDK 271.1(497.5 Dajla)“18“
Stručni članak

Autor prikazuje šest izvora za povijest samostan sv. Ivana Krstitelja u Dajli u drugoj polovici 19. i prvoj polovici 20. stoljeća koji se čuvaju u Državnom arhivu u Pazinu. Na nekoliko primjera pokušava pokazati vrijednost tih izvora, pet računskih knjiga i jedne knjige zapisa sa samostanskih kapitula, za društvenu, ekonomsku i religijsku povijest Dajle, ali i povijest svakidašnjice redovnika i kolona.

Ključne riječi: Benediktinski samostan u Dajli, računske knjige, ekonomska povijest, povijest svakodnevice.

Keywords: Benedictine Monastery of Dajla, accounting journal, economic history, history of everyday life.

Parole chiave: Monastero benedettino di Daila, libri contabili, storia economica, storia quotidiana.

Uvod

Povijest samostana, kao vjerskih institucija specifičnog načina življenja, nije samo povijest religioznosti određenoga područja. Ona nam otkriva i bogatstvo izvora, doduše nekada samo fragmentarnih, o društvenoj i ekonomskoj povijesti, kako pojedinoga samostana, tako i njegove okolice, u većoj ili manjoj mjeri ovisnoj upravo o tom samostanu. U Državnom arhivu u Pazinu, fondu pod signaturom HR-DAPA-792, pohranjena je ostavština benediktinskoga samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli. Riječ je o pet računskih knjiga i knjizi zapisa samostanskih kapitula, koje omogućuju uvid u gotovo sto godina života samostana, ali i upoznavanje kolonatskih odnosa na crkvenom veleposjedu na zapadnoj istarskoj obali u drugoj polovici 19. i na početku 20. stoljeća. U ovom radu ukratko će biti prikazani ti izvori.

Benediktinci u Dajli

Benediktinski je samostan sv. Ivana Krstitelja u Dajli vjerojatno nastao već u ranom srednjem vijeku na mjestu nekadašnjega samostana bazilijanaca.¹ Zbog nedostatka izvora o srednjovjekovnom benediktinskom samostanu u Dajli možemo malo toga sa sigurnošću utvrditi. Čini se da najkasnije od 1273. godine taj samostan više ne djeluje. Naime, te

¹ Luigi PARENTIN, »Daila – memorie«, *Pagine Istriane*, anno XVII, br. 19–20, 1967., str. 50; Ivan OSTOJIĆ, *Benediktinci u Hrvatskoj*, sv. III., Benediktinski priorat Tkon, Split, 1965., str. 100.

je godine cijeli posjed Dajle od novigradskoga biskupa dobio na uživanje vitez Almerik Sabini iz Kopra.² Sabini ostaju vlasnici posjeda do 1736. kada obitelj u muškoj lozi izumire. Za uprave Sabinijevih posjed se širi, prije svega na susjedne zemlje novigradske komune te na ozemlje komuna Brtonigle. Godine 1736. posjed nasljeđuje rođak Sabinijevih, Santo Grisoni iz Novigrada. Francesco, sin Santa Grisonija, nakon pogibije sina jedinca 1841. godine, posjed u Dajli te posjed sv. Onofrija u blizini Pirana, kao i dio bazena za proizvodnju soli u piranskim solanama oporučno će ostaviti benediktincima iz Praglje pokraj Padove. Godine 1858. osniva se hospicij u Dajli i dolaze prvi benediktinci.³ Nakon 1867./1868., odnosno donošenja i provođenja zakona o *eversione dell' asse ecclesiastico*⁴, većina redovnika iz samostana sv. Marije u Praglji dolazi u samostan sv. Ivana Krstitelja u Dajli. Ekonomsku osnovicu djelovanja samostana čini uzgoj poljoprivrednih kultura, kao što su maslina, vinova loza i pšenica.⁵ Osim toga, redovnici su, uz De Franceschija iz Segeta pokraj Umaga, jedni od najznačajnijih uzgajivača istarskog podolca, odnosno bujskog tipa istarskog goveda.⁶ Svoj vrhunac poljoprivredna proizvodnja doseže 90-ih godina 19. stoljeća. Za vrijeme Prvoga svjetskoga rata proizvodnja zamire, no završetkom rata ponovno dolazi do intenziviranja agrarne proizvodnje te se 30-tih godina 20. stoljeća samostansko gospodarstvo spominje kao »uzor – gospodarstvo«.⁷ Nakon Drugog svjetskog rata i montiranih sudskih procesa redovnici napuštaju samostan u Dajli.⁸

O izvorima

Izvori koji nam omogućuju uvid u ekonomsku djelatnost benediktinskoga samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli u drugoj polovici 19. stoljeća jesu *Magazzino 1866 – 1897*,⁹ *Atti*

² *Na ist. mj.*; Luigi PARENTIN, *Cittanova d'Istria*, Trieste, 1974., str. 82; Gregorio DE TOTTO, »Feudi e feudatari dell' Istria Veneta«, *Atti e memorie*, LI/LII, 1942., str. 69 i 99.

³ Ivan Ostojić navodi da je 1858. godine u Dajli osnovan priorat (usp. OSTOJIĆ, *Benediktinci u Hrvatskoj* III, str. 100). Prema *Attima Capitolarina* čini se da je priorat osnovan tek 1880. godine.

⁴ Talijanska vlada 7. srpnja 1866. donosi zakon o raspuštanju redovničkih tijela i konfiskaciji crkvene imovine (v. Hubert JEDIN (ur.), *Velika povijest Crkve*, sv. VI: *Suvremena Crkva. Crkva između Revolucije i Restauracije*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1987., str. 689).

⁵ Luigi PARENTIN, »I benedettini a Daila«, *Pagine Istriane*, anno XIX, br. 25, 1969., str. 29 i 34.

⁶ Fedor PUTINJA, »Bujsko govedo«, u: *Stočarstvo i veterinarstvo Istre 1894. – 1994.*, Josip Turčinović, Pazin, 1995., str. 78–79.

⁷ PARENTIN, »I benedettini a Daila...«, str. 35.

⁸ Većina je redovnika samostan u Dajli napustila 1904. kada su otkupili samostan sv. Marije u Praglji (v. OSTOJIĆ, *Benediktinci u Hrvatskoj* III, str. 100); o posljednjim godinama benediktinaca u Dajli pisali su: Luigi PARENTIN, »Daila, le ultime vicende«, *Pagine Istriane*, anno XIX, 26, 1969., str. 70–76; Giuseppe TAMBURRINO, *I benedettini a Daila e San Onofrio: le ultime vicende (1940 – 1950)*, Abbazia di Praglia, Praglia, 1997.; benediktinci samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli spominju se i u članku: Stipan TROGRLIĆ, »Represija jugoslavenskoga komunističkog režima prema Crkvi u Istri (1945. – 1947.)«, *Croatica Christiana periodica*, 34, 65, 2010., str. 157 i 158.

⁹ Državni arhiv u Pazinu (dalje: HR-DAPA-792), BENEDIKTINSKI SAMOSTAN SV. IVANA KRSTITELJA, DAJLA 1835 – 1948 (dalje: SAMOSTAN DAJLA 1835 – 1948), *Magazzino 1866 – 1897*.

Capitolari 1881 – 1889,¹⁰ *Giornale Daila 1873 – 1878*,¹¹ *Conti dei Coloni 1873 – 1881*,¹² *Registro Introito ed Esito del Priorato di Daila*¹³ i *Amministrazione agricola R.R. P.P. Benedittini Daila - Giornale Cassa 1931 – 1934*.¹⁴ Svi su navedeni izvori pisani talijanskim jezikom, dok su samo neki dijelovi Odluka kapitula (*Atti Capitolari*) pisani latinskim jezikom. Osim blagajničke knjige *Amministrazione agricola R.R. P.P. Benedittini Daila - Giornale Cassa*, drugi izvori nemaju folijaciju i paginaciju.

Najstarija je knjiga u Fondu *Magazzino*, dimenzija 14,1 x 41 cm,¹⁵ s prvim upisom 1866., dok je posljednji upis u tu knjigu učinjen 1897. godine. *Conti dei Coloni*, dimenzija 14,1 x 41 cm¹⁶ i *Giornale Daila*,¹⁷ dimenzija 12,7 x 33,6 cm¹⁸ počeli su se voditi 1873. godine.¹⁹ *Registro Introito ed Esito del Priorato di Daila*, dimenzija 14 x 41,8 cm,²⁰ sadrži upise o приходима i rashodima samostana od 1882. do 1888. godine. *Amministrazione agricola R. R. P. P. Benedittini Daila – Giornale Cassa*, dimenzija 29,2 x 42,5 cm,²¹ sadrži zapise o приходима i rashodima samostana od prosinca 1931. do prosinca 1934. godine. Ovaj se registar (*Registo commerciale*) sastoji od 400 listova, od čega je 165 listova ispisano. *Atti Capitolari del Monastero di S. Giovanni Battista di Daila*, dimenzija 32,5 x 47,2 cm,²² jedini su narativni izvor za povijest samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli.

Magazzino

U *Magazzinu* su bilježeni prinosi poljoprivrednih kultura koje su se uzgajale na posjedu samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli. Neki su prinosi iskazani vrlo detaljno (primjerice prinosi pšenice po sortama), količina određenih poljoprivrednih kultura dobivenih od kolona na račun *mezzadrije*²³ i sl., dok je kod nekih prinosa zabilježena samo ukupna

¹⁰ HR-DAPA-792, SAMOSTAN DAJLA 1835 – 1948, *Atti Capitolari 1881 – 1906*.

¹¹ HR-DAPA-792, SAMOSTAN DAJLA 1835 – 1948, *Giornale Daila 1873 – 1878*.

¹² HR-DAPA-792, SAMOSTAN DAJLA 1835 – 1948, *Conti dei Coloni 1873 – 1881*.

¹³ HR-DAPA-792, SAMOSTAN DAJLA 1835 – 1948, *Registro Introito ed Esito del Priorato di Daila 1882 – 1889*.

¹⁴ HR-DAPA-792, SAMOSTAN DAJLA 1835 – 1948, *Amministrazione agricola dei R. R. P. P. Benedittini Daila – Giornale Cassa 1931 – 1934*.

¹⁵ *POPIS KNJIGA samostana »Sv. Ivana Krstitelja u Dajli«*, Historijski arhiv Pazin, Pazin, 1990.

¹⁶ *Na ist. mj.*

¹⁷ Prema *POPISU KNJIGA*, a i na samoj knjizi *Giornale Daila* kao godina prvog upisa pogrešno se navodi 1837. godina.

¹⁸ *Na ist. mj.*

¹⁹ *Na ist. mj.*

²⁰ *Na ist. mj.*

²¹ *Na ist. mj.*

²² *Na ist. mj.*

²³ *Mezzadria* je kolonatski sustav u kojemu uživatelj zemljišnog dobra vlasniku zemlje daje polovicu uroda. Zasniva se, najčešće usmenim ugovorom, na razdoblje od 1 do 3 godine. Javlja se na sjeveru Apeninskog poluotoka i u južnoj Francuskoj (*metayage*). Na području istarskog poluotoka javlja se od 12. stoljeća. U 19. stoljeću smatra se štetnom za modernizaciju agrarne proizvodnje. Vidi: Branko MARUŠIĆ, »Iz povijesti kolonata u Istri i slovenskom primorju«, *Jadranski zbornik*, 2, 1957., str. 237 i 244.

količina. Neujednačenost u prikazu prinosa otežava statističku obradu podataka. Unatoč tomu, omogućuje nam, u većoj mjeri od drugih izvora, uvid u ekonomiju uvjetovanu agrarnom proizvodnjom benediktinskoga samostana u 19. stoljeću.²⁴ Osim ekonomske povijesti samostana, ovaj nam izvor nudi pogled na poljoprivrednu proizvodnju, kao i na same tehnike poljoprivredne proizvodnje koje su benediktinci koristili na svom posjedu. Sorte pšenice koje su se uzgajale na veleposjedu u Dajli poznate su nam zahvaljujući podatcima upravo iz *Magazzina*. Vinogradarska je proizvodnja isto tako bogato obrađena, pa osim sorti vinove loze koje su se uzgajale (spominju se *Terano/Refosco*,²⁵ *Trossa* ili *Goro* te neodređeno *Bianco*), od kojih je teran ekonomski najisplativija, vidljiva je neujednačenost u stabilnosti i količini prinosa vinove loze na zemljištu koje benediktinci obrađuju u vlastitoj režiji i na zemljištu koje obrađuju koloni. Osim vina proizvodili su se bevanda i ocat, koji se spominju samo 1867. i 1868. godine. Nije poznato jesu li se i kasnije proizvodili. Skloni smo mišljenju da jesu, a nisu se bilježili najvjerojatnije zbog neznatne ekonomske koristi. Kao posebno vrijedne podatke koje nam donosi *Magazzino*, moramo istaknuti popis naslovljen *Uscita Olio* koji obuhvaća razdoblje od kraja 1866. do kraja 1869. godine. *Uscita Olio* je popis prodane količine maslinova ulja, većinom kolonima benediktinskoga samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli. Ti podatci nisu važni samo radi otkrivanja uloge maslinarstva i proizvodnje maslinova ulja na veleposjedu, koji je k tome jedan od tri najveća crkvena veleposjeda u Istri, već i radi uvida u svakidašnjicu kolona na tom istom veleposjedu. Potrošnja masnoća, u ovom slučaju maslinova ulja, između ukusa/okusa i nužnosti (*alimention* i *norriture*) tema je koja duboko zadire u svakodnevnicu kolona u drugoj polovici 19. stoljeća. Ti podatci, pogodni za kvantifikaciju, omogućuju nam da vidimo potrošnju ulja na navedenom posjedu te ju usporedimo s drugim mediteranskim područjima. U svakom slučaju, *Uscita Olio* nudi obilje informacija i traži da bude istražena kao prilog povijesti svakodnevice.

Računske knjige

Registro Introito ed Esito i *Giornale Daila* računске su knjige vođene prema knjigovodstvenim načelima.²⁶ Zasebno su upisivani prihodi i rashodi, a na kraju svakoga

²⁴ Prihodi od služenja misa, *Elemosina di Messe*, posebno su naznačeni, međutim, oni čine manji dio ukupnih prihoda.

²⁵ U podatcima za 1866., 1867. i 1868. godinu spominje se naziv *Terano*, dok se drugih godina spominje isključivo *Refosco*. HR-DAPA-792, SAMOSTAN DAJLA 1835 – 1948, *Magazzino* 1866; 10. 9. 1867; 10. 9. 1868.

²⁶ »Za opskrbnika se samostana izabere iz zajednice onaj tko je mudar, zrela ponašanja, trijezan, da nije pohlepan na jelo, ni uznosit, ni prenagao, ni nepravedan, ni škrt ni rasipan nego da se boji Boga i da cijeloj zajednici bude kao otac. Neka vodi skrb o svima. Neka ništa ne učini bez opatove ovlasti. Neka se drži dobivenih uputa. Neka braću ne žalosti. Ako možda koji brat od njega traži nešto nerazborito, neka ga ne žalosti time da ga s prezirom odbije, nego neka mu uvjerljivo i ponizno uskrati ono što je neprikladno tražio. Neka pazi na svoj dušu i stalno se prisjeća Apostolove riječi: *Oni koji dobro obavljaju službu, stječu častan položaj*. Neumorno će se skrbiti za bolesnike, djecu, goste i siromahe čvrsto uvjeren da će za sve njih odgovarati na sudnjem danu. Sve predmete i sva samostanska dobra neka smatra posvećenim oltarskim predmetima. Neka ništa ne zanemari. Neka se ne predaje škrtosti, ali ni rasipanju ni uništavanju samostanskih dobara, nego u svemu neka postupi umjereno, prema opatovoj ovlasti. Prije svega mora biti ponizan. Ako nekome nema što dati, neka mu pruži barem

mjeseca prikazana je suma. Osim za ekonomsku povijest samostana, ovi su izvori važni i za proučavanje svakodnevice redovnika u Dajli.²⁷ Iz navedenih računskih knjiga vidljivi su trgovački odnosi samostana u Dajli s drugim samostanima. U svibnju 1883. redovnice iz Rijeke²⁸ kupuju ulje u vrijednosti 167,83 forinte, što predstavlja 5,9 % ukupnoga prihoda toga mjeseca.²⁹ Ulje je prodano i kamaldoljancima u Bielanyju 22. ožujka 1884. za što je u samostansku blagajnu pristiglo 200 forinti.³⁰ Zbog manjih prihoda toga mjeseca, udio od prodaje ulja čini 32 % ukupnih prihoda. Ulje u vrijednosti 110,30 forinti kupuju redovnice iz Genove 6. kolovoza 1886.³¹ Osim s navedenim redovničkim zajednicama, redovnici ulje prodaju i porečkom biskupu.³² U nekim se slučajevima navodi cijena i količina prodanoga ulja i vina, dok se u drugima ti podatci ne navode. Čini se da samo iz podataka o prodaji ulja ne možemo sa sigurnošću utvrditi ukupnu proizvodnju maslinovog ulja na posjedu samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli osamdesetih godina 19. stoljeća.

Conti dei Coloni donose popis svih kolona i on se razlikuje od onog zabilježenog u *Magazzinu*. U popisu su istaknuta njihova zanimanja ili status (*boaro, guardiano, affittuale*), njihove obveze prema samostanu, kao i njihovo izvršavanje. Osim toga, taj nam izvor omogućuje uvid u svakodnevicu kolona, ali i u odnose između kolona i redovnika, koji su bili puno kompleksniji od odnosa koji proizlaze iz pukih izvršavanja obveza. Dana 12. srpnja 1877. redovnici su za Sabbadin Mattea, primjerice, platili »... una medicina

---

prijaznu riječ, kako je napisano: *Prijazna riječ je bolja od najboljeg dara*. On se ima skrbiti za sve što mu opat naloži, a što mu zabrani neće ni poduzimati. Braći pruža određenu mjeru jela bez ikakve nadutosti i otezanja, da se ne sablazne; neka misli na ono što po Božjoj riječi zaslužuje onaj *tko sablazni jednoga od malenih*. Ako je zajednica veća, dodijele mu se pomoćnici, da njihovom pomoću mirnije obavlja povjerenu mu dužnost. U određeno vrijeme neka se daje što valja davati i pita što se ima pitati, da se u kući Božjoj nitko ne smučuje ni ne žalosti.«; v. *Pravilo sv. Benedikta*, Benediktinska udruga Nard, Čokovac, 2008., str. 100–102.

²⁷ Kupnja čokolade, kave, duhana, meda, zapis o siru *consumato in Casa*, kupnja naočala i sl. govore nam o svakidašnjici samostanske zajednice. Zanimljiv je zapis o *permesso di caccia* (dozvoli za lov) za što su plaćene 3 forinte (HR-DAPA-792, *Registro Introito ed Esito 1882 – 1889*, 28. 9. 1889.). Naime, klericima nije bilo dopušteno posjedovanje oružja. Sudeći po knjigama biskupskih vizitacija biskupije porečke i biskupije pulske, te zabrane neki se svećenici nisu pridržavali. Štoviše, zbog lova bi i zanemarivali svećeničke dužnosti. Vjerojatno sami redovnici nisu odlazili u lov, već je to činio netko od kolona (najvjerojatniji nam se čini *guardiano* čija je služba tražila posjedovanje oružja), a ulov, ili dio ulova odlazio je na samostanski stol. Divljač koja je tada obitavala na području samostanskoga posjeda navedena je u opisu Francesca Grisonija – *Da cacciare vi sono lepri, pernici, beccaccie e quaglie* (od divljači se mogu loviti zečevi, jarebice, šljuke i prepelice). – koju donosi: PARENTIN, »Daila, le ultime vicende...«, str. 78. Nije nam poznato u kojoj su mjeri redovnici konzumirali ribu, iako se spominje naknada za korištenje ribolovišta, kao i kupnja ribe od strane redovničke zajednice, koja u srednjovjekovnom imaginariju predstavlja najdoličniju hranu za redovnički stalež.

²⁸ Benediktinke u Rijeku dolaze iz Trsta 1663. godine. Samostan im se nalazio uz crkvu sv. Roka. Godine 1914. prelaze u novi samostan na Podmurvicama. Vidi: Marko MEDVED, »Riječka crkva i aneksija grada Italiji«, *Problemi sjevernog Jadrana*, 10, 2009., str. 77; ISTI, »Riječki biskup Antonio Santin (1933. – 1938.)«, *Croatica Christiana Periodica*, 70, 2012., str. 129.

²⁹ HR-DAPA-792, SAMOSTAN DAJLA 1835 – 1948, *Registro Introito ed Esito 1882 - 1889*, 22. 5. 1883.

³⁰ *Isto*, 22. 4. 1884.

³¹ *Isto*, 6. 8. 1886.

³² *Isto*, 16. 3. 1888. i 4. 10. 1888.; tadašnji je porečki biskup bio I. Krstitelj Flapp.

ordinata dal Dottor de Franceschi e fatta metter a conto nostro».³³ S druge strane, on je platio kaznu »... per aver tagliato legni».³⁴ Koloni su samostanu plaćali kazne za razne »prekršaje«. Tako je Palcic Matteo 31. svibnja 1878. platio kaznu jer »... aver pascolato i buoi dove il fieno era riservato per i cavalli»,³⁵ dok je Antonio Melon morao platiti kaznu u visini 2,50 forinti jer je »... pascolato nello stardone dei gelsi e rovinato 2 piante».³⁶

Amministrazione Agricola R. R. P. P. Benedittini Daila – Giornale Cassa 1931 – 1934 jedini je dio fonda samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli u Državnom arhivu u Pazinu koji nam omogućuje, doduše samo fragmentarno, upoznavanje djelovanja samostana u prvoj polovici 20. stoljeća. Osim razvoja poljoprivredne proizvodnje³⁷ i promjene sorti određenih poljoprivrednih kultura³⁸, *Giornale Cassa* govori i o društvenoj djelatnosti redovnika (primjerice nabavka školskih knjiga³⁹ ili pretplata na časopise⁴⁰).

Zapisnici odluka s kapitula (*Atti Capitolari*)

Atti Capitolari, odnosno zapisnici odluka sa samostanskog kapitula⁴¹, važan su izvor za poznavanje povijesti samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli. Oni bilježe život samostana tijekom četvrt stoljeća, od 1881. do 1906. godine. Prvi kapitul koji se spominje u *Attima* održao se u petak 30. rujna 1881. kada se raspravljalo o prodaji oranice veličine 1,450 m² i istodobno o kupnji oranice veličine 1,540 m² te zamjeni dviju šuma ukupne površine 6.159

³³ HR-DAPA-792, SAMOSTAN DAJLA 1835 – 1948, *Conti dei Coloni 1873 – 1881*, 12. 7. 1877.: ... lijev naručen kod liječnika De Franceschia stavljen je na naš račun...

³⁴ *Isto*, 10. 11. 1873.: ... jer je sjekao drva...

³⁵ *Isto*, 31. 5. 1878.: ... ispašu goveda vršio je [na onim pašnjacima] koji su bili predviđeni za [košnju] sijena za konje...

³⁶ *Isto*, 29. 6. 1878.

³⁷ HR-DAPA-792, *Giornale Cassa 1931 – 1934*, 8, 1. 12. 1931.; spominju se *concima chimici*.

³⁸ *Isto*, 140, 31. 8. 1934.; spominju se *Malvasia* (malvazija) i *Refosco* (refošk).

³⁹ *Isto*, 10, 31. 12. 1931.; redovnici su za potrebe škole kupili 3 *libri Aritmetica*.

⁴⁰ *Isto*, 10, 31. 12. 1931.; redovnici samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli pretplatili su se na sljedeće časopise: *Civiltà Cattolica*, *Palestra del Clero*, *Avvenire d'Italia*, *Italia e Fede*, *Vita Nuova*, *Pro Famiglia*, *Azione Mariana*, *L'Agricoltura d'Italia*, *Bollettino Montevergine*, *Vita Trentina*, *Istria Agricola* i *Bollettino Liturgico*.

⁴¹ Prema *Reguli sv. Benedikta* opat saziva redovnike kada raspravljaju o stvarima od interesa cijele zajednice: »Svaki put kada se u samostanu radi o nečiem važnijem, opat sazove cijelu zajednicu te iznese o čemu se radi. Saslušavši savjet braće sam razmotri stvar i uradi ono što misli da je korisnije. Zato odredismo da se svi pozovu na savjetovanje jer Gospodin često mlademu otkriva što je bolje. Braća trebaju svoj savjet iznijeti sa svom poniznošću i pokornošću, i neka sebi ne dopuste svoje mišljenje uporno braniti; štoviše, odluka ovisi o opatovoj volji i neka svi poslušaju što on drži spasonosnijim. No, kao što se učenicima pristoji slušati učitelja, tako i njemu dolikuje da sve određuje providonosno i pravedno. Neka, dakle, svi u svemu slijede Pravilo kao učitelja, i nitko ne smije od njega lakoumno odstupiti. Neka nitko u samostanu ne slijedi želje vlastitog srca; i neka se nitko ne usudi protiv svoga opata drsko ili izvan samostana nastupati. Kad bi se tko usudio i to učiniti, neka se podvrgne prapisanj stazi. A sam opat neka sve čini u strahu Božjem i opsluživajući Pravilo, znajući da će bez ikakve sumnje o svim svojim sudovima polagati račun Bogu, najpravednijem sucu. Ako se u samostanu radi o nečemu što je manje važno, posavjetuje se samo sa starijima kao što je pisano: *Sve čini sa savjetom pa se poslije nećeš pokajati.*«; v. *Pravilo sv. Benedikta...*, str. 67–68.

m². To se činilo u cilju »... centrare e unire tutti in un corpo i terreni del Monasterio...«.⁴² Posljednji kapitul održan je 18. listopada 1906. kada se raspravljalo o popravku misnog ruha.⁴³

Kapituli su se sastajali na poziv priora, ali ne suviše često (u prosjeku svaka dva mjeseca). Na kapitulima se raspravljalo o pitanjima važnim za život i rad redovničke zajednice. Pitanja ekonomske naravi kao već spomenute prodaje, kupnje ili zamjene zemljišta bila su razmjerno rijetka. Najviše se raspravljalo o primanju redovničkih novaka u zajednicu, o položaju samostana u Dajli u odnosu na samostan u Praglji te o traženju povratka imovine samostana u Praglji. Osim toga, raspravljalo se i o drugim temama, kao što su proširenje crkve, slavljenja obljetnice posvećenja crkve, nabavka kipa Srca Isusova te o izboru poslanika na generalni kapitul benediktinske provincije.

Atti Capitolari, između ostaloga, omogućuju uvid, iako ne u potpunosti, u ekonomsku djelatnost samostana. Donose, prije svega, podatke o zamjeni, prodaji ili kupnji zemljišta u cilju okrupnjavanja posjeda i spajanja svih zemljišnih čestica koje posjeduje samostan u jedinstvenu cjelinu. Osim toga, donose podatke i o prodaji solana u Piranu, koje su benediktinci bili dobili u nasljedstvo od grofa Franceska Grisonija.⁴⁴

Prvi kapitul koji se spominje u knjizi s nadnevkom 30. rujna 1881. govori da je prior samostana Romualdo Scarella sazvao Almata Mariju Clericia, Basilia Giurana, Eusebija Mariju Podestà i Ermenegilda Faraldija radi rasprave o prodaji oranice u vlasništvu samostana površine 1450 m² vrijednosti 420 austrijskih forinti odnosno 1.050 talijanskih lira. Prihod od prodaje toga zemljišta bio bi utrošen za kupnju oranice površine 1540 m² i procijenjene vrijednosti 440 forinti odnosno 1.100 talijanskih lira. Nakon toga uslijedila je rasprava o namjeri priora te je zaključeno da je to korisno za samostan.⁴⁵ Nadalje, prior je izložio namjeru da se zamjene dvije šume u vlasništvu samostana površine 6159 m² procijenjene vrijednosti 2.630 talijanskih lira. Potom je uslijedilo tajno glasovanje. Najprije su glasovali dekani,⁴⁶ a potom svi redovnici. Šest je glasova bilo u korist prihvatanja prijedloga o prodaji i zamjeni, dok je tek jedan glas bio protiv. Odlučeno je da će se krenuti u postupak prodaje oranica odnosno zamjene šuma u cilju ujedinjenja u jednu cjelinu svih posjeda samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli.⁴⁷

⁴² HR-DAPA-792, SAMOSTAN DAJLA 1835 – 1948, *Atti Capitolari 1881 – 1906*, 30. 9. 1881.: ... *sve samostanske zemljišne čestice ujediniti u cjelinu...*

⁴³ *Isto*, 18. 10. 1906.

⁴⁴ Prihodi od solana spominju se i u knjizi *Registro Intrito ed Esito del Priorato di Daila* i čine važan prihod samostana.

⁴⁵ HR-DAPA-792, *Atti Capitolari 1881 – 1906*, 30. 9. 1881.: *Discusa la cosa e giudicata utile fu accettata a pieni voti...*

⁴⁶ Služba dekana je treća čast (nakon opata i priora) u benediktinskom samostanu. Dekani nadziru manualni rad i disciplinu monaha. Dekan je ujedno i zamjenik priora. Vidi: Jeronim ŠETKA, *Hrvatska kršćanska terminologija*, Marija, Split, 1976., str. 76; Ivan OSTOJIĆ, *Benediktinci u Hrvatskoj*, sv. I, Benediktinski priorat Tkon, Split, 1965., str. 36 i 105–106.

⁴⁷ *Isto*, 30. 9. 1881.: ... *centrare e unire tutti in un corpo i terreni del Monasterio...*

Uz zapis odluke kapitula donesen je prijepis pisma Marina Frattina, protovisitatora talijanske benediktinske provincije, s nadnevkom 31. prosinca 1881. u kojemu obavještava priora da je papa Lav XIII. dopustio prodaju i zamjenu navedenih oranica.⁴⁸

Na kapitulom održanom 27. lipnja 1888. raspravljalo se o zamjeni zemljišta (*campo di San Cosmo*) u kontradi Karpinjan (*Carpignano*) za četiri zemljišne čestice u vlasništvu Giusepea Parentina iz Novigrada. Zemljište koje se naziva *campo di San Cosmo* je maslinik s 340 stabala, površine oko dva hektara i procijenjene vrijednosti 2.361 liru, dok su na zemljištu u vlasništvu Giusepea Parentina zasađeni maslinik s 85 stabala maslina te tri vinograda sa 719 trsova. Njihova je ukupna površina iznosila tri hektara i 7.568 m², dok je procijenjena vrijednost iznosila 3.162 lire. Nakon rasprave pristupilo se tajnom glasovanju. Sedam se redovnika potvrdno izjasnilo o zamjeni zemljišta dok je jedan redovnik izrazio neslaganje. Odlučeno je da se zamoli Sv. Stolicu za sve dozvole koje su bile potrebne za prodaju tog dijela crkvenoga posjeda.⁴⁹

Redovnici su na kapitulima raspravljali i odlučivali i o gradnji ili popravku pojedinih objekata u koje je trebalo uložiti veće količine novca.⁵⁰ Na kapitulom koji se održao 29. kolovoza 1892. raspravljalo se o obnovi kolonske kuće *Marincich* smještenoj na stanciji Šaini (*Saini*). Prior je obavijestio redovnike da su kuću pregledali stručnjaci te je uslijedilo glasovanje: sa četiri glasa »za« i dva »protiv« bila prihvaćena njezina obnova. Veremondo Veder, jedan od redovnika u Dajli, koji se u vrijeme kapitula nalazio na posjedu Sv. Onofrio u okolici Pirana, nije zbog, kako navodi, prevelike vrućine⁵¹ mogao doći do matičnog samostana te je svoju odluku dostavio u pisanu obliku. Dana 28. travnja 1894. prior Romualdo Scarella pozvao je sve redovnike u samostanu da bi im iznio namjeru gradnje kuće – skloništa na lokalitetu *Campo Grande* koja bi služila kao utočište za čuvare polja. Pet je redovnika poduprlo taj prijedlog dok je jedan redovnik bio suzdržan i jedan protiv.

⁴⁸ »D. Marinus Frattin O.S.B.

Congregationis capsinensi a Primava Observantia Provinciae Italicae Provisitor

Visis et recognitis qua ad alienationem et permutationem fundorum per suplicem Tuum libellum sub die 5 octobris nobis transmissum et fideliter omnis servatis de jure servandis juxta Constitutiones Nostras, Nos, utentes facultatibus a rmo P. abbate generali die 15 hujus mensis decembris Nobis impertitis ex benigna concessione Dmi nostri D. Leonis Papae XIII diei 7 hujusce mensis, Tibi potestatem facimus alienandi fundum ejusdem valoris adhibitis omnibus cautelis de jure et de prudentia adhibendis in securitatem novi investmenti: nec non permutandi duos alios fundos, de quibus pariter in precibus, cum aliis duobus ejusdem valoris dummodo diligenter cautum sit, ne ex hac permutatione Monasterium aliquid derimenti capiat.« *Isto*, 31. 12. 1881.

⁴⁹ »... si presentava opportuna occasione di alienare in via di permuta il campo di S. Cosmo posto nella contrada di Carpignano, con altri quattro apprezzamenti di terreno spettanti al Sig Maestro Giuseppe Parentin da Cittanova. Il campo di s. Cosmo e di superficie di ettari 2 e metri quadrati 72 con 340 olivi del valore periziale di Lire 2361; i detti poi apprezzamenti dei quali uno olivato con 85 piante di olivi e 3 vitati con 719 piante di viti hanno complessivamente la superficie di ettari 3 e 7568 metri quadrati del valore assieme di Lire 3162.« *Isto*, 27. 6. 1888.

⁵⁰ »Essendo prescritto nelle nostre Costituzioni che nelle riparazioni delle fabbriche che importano una somma rilevante sia necessario il consenso della comunità...« *Isto*, 29. 8. 1892., usp. bilj. 17.

⁵¹ »... Essendo stato invitato a voce dal N. R. P. Priore D. Romualdo Scarella a recarmi a Daila per l' atto capitolare concernente rialamento della casa colonica Marincich e trovandomi ancora impedito di poter aderire al suddetto invito in causa delle mie abituali indisposizioni congiunte ai calori eccessivi della presente stagione...« *Isto*, 29. 8. 1892.

Dana 1. svibnja 1895. redovnici su raspravljali o podizanju zida visine 4 do 5 metara i uređenju tavanskih soba na samoj zgradi škole⁵² što je jednoglasno prihvaćeno, dok su 25. veljače 1897. raspravljali o proširenju sakristije i izgradnji dviju tavanskih soba⁵³ što je, nakon procjene stručnjaka da cijena izvođenja navedenih radova neće biti prevelika, također jednoglasno prihvaćeno. Na kapitulu 30. lipnja 1900. raspravljalo se o nadogradnji već postojeće uljare čime bi se dobilo sedam ili osam novih prostorija.⁵⁴ Dana 23. travnja 1902. redovnici su na kapitulu odlučivali o proširenju crkve za što bi prema procjeni trebalo utrošiti 17.000 kruna te su svi članovi redovničke zajednice dali podršku tome prijedlogu.⁵⁵

Redovnici u Dajli bili su vlasnicima veleposjeda u Dajli, posjeda sv. Onofrija u blizini Pirana te dijela piranskih solana. Na kapitulu održanom 25. siječnja 1905. prior Amato Maria Clerici izložio je redovnicima namjeru Vlade, odnosno *Konzorcija piranskih solana* da otkupi piranske solane. Dio se solana nalazio u posjedu benediktinaca te je njime upravljao *Offizio dei PP Benedittini di Daila*. Benediktinci su posjedovali 279 bazena za proizvodnju soli. Vještaci, ovlaštteni od Vlade i navedenog konzorcija, vrijednost su benediktinskog dijela solana procijenili na 122.791,14 kruna, koje bi se benediktincima isplatile tijekom šest godina, od rujna 1905. do rujna 1912.⁵⁶

⁵² *Isto*, 1. 5. 1895.

⁵³ *Isto*, 25. 2. 1897.

⁵⁴ *Isto*, 30. 6. 1900.

⁵⁵ *Isto*, 23. 4. 1902.

⁵⁶ »In questo giorno venticinque di Gennaio 1905 il P. Priore D. Amato M. Clerici subito dopo il vespro (dietro ordine del Rmo P. Abate D. Beda Cardinale) radunò nel solito locale i PP. Capitolari del Monastero e dopo recitate le consuete preci d' uso propose ai medesimi i due seguenti affari. I. Da vario tempo il Governo austriaco e in trattative col Consorzio Salinario di Pirano, o meglio coi delegati di detto Consorzio a ciò autorizzati dal Congresso Generale dei Proprietarii, per evocare interamente a se la produzione del sale, e quindi per comperare tutte le saline del Comune di Pirano. A questo scopo fece esaminar minutamente da due Periti giurati tutti i stabili saliferi, e far una stima del valore di essi. Tale stima fu fatta a seconda della bontà dei singoli Cavedini, dello stato in cui si trovavano i medesimi, con le case unite, ed anche avuto riguardo della rendita annua approssimativamente. Ora in questi giorni la Presidenza di detto consorzio vedendo ormai che il Sovrano Erario è disposto non solo a prendersi le dette saline alla stima risultata dall' esame, ma ancora che ha già messo a disposizione di questo affare, ossia assegnato l' importo dei tre milioni e dippiù che insiste per una pronta conclusione di detta vendita; ha dirarnato una Circolare a tutti i Proprietarii, invitandoli a sottoscrivere il contratto preliminare impegnativo e nel medesimo tempo presentando ai singoli proprietarii la specifica di valore di ogni singolo stabile salifero secondo l' estimo fatto dai mentovati Periti, e le condizioni che Sovrano Erario mette in tale compra – vendita. Il nostro Monastero presentemente possiede N 279 ½ Cavedini, divisi in 28 stabili e case, che complessivamente vennero stimati per un valore di Corone 122.791.14 (corone centoventidue milla settecentonovantauno e centesimi quattordici. Il piano secondo cui i 28 stabili appartenenti alla nostra ditta „Offizio dei PP Benedittini di Daila“ verranno consegnati e rispettivamente pagati dal Sovrano Erario in sei annate consecutive e precisamente dal sett 1905 al sett. 1912 – con questa modificazione o regola che saranno consegnati al 1. Settembre d' ogni anno e pagati al 1 Gennaio dell' anno immediatamente successivo. E queste sono appunto le condizioni imposte dal governo – Esaminato adunque dai Padri congregati questo importante affare, ventilate le ragioni in pro e contra, e visto specialmente che attese le difficoltà i cui si va incontro ogni anno piu nell' amministrazione di dette saline per mancanza del personale che le lavori, che le curi; le esigenze delle medesime, e quelle del Governo che in caso di non vendita imporebbe ai proprietarii: vista la rendita che potrà ricavarsi annualmente dal capitale ricavato ed inserito in cartelle di stato la quale sarà superiore di qualche cosa a quella che attualmente si ricavava – considerato che la maggior

Atti Capitolari važan su izvor za poznavanje i odgojno – obrazovnog rada samostana s novacima koji su dolazili iz raznih dijelova Apeninskoga poluotoka. Nemamo zapise o točnom broju redovničkih novaka koji su dio ili cijeli novicijati proveli u samostanu sv. Ivana Krstitelja u Dajli, niti imamo sačuvana njihova imena, a ni godine kada su odlučili pristupiti benediktinskom redu. No, u *Attima Capitolaria 1881 – 1906* nailazimo na redovničke novake koji upravo u samostanu u Dajli započinju ili nastavljaju svoj redovnički život. U samostanu susrećemo tri skupine: postulante, novake i svećenike-redovnike. Postulanti su većinom dječaci u dobi 13 ili 14 godina. Oni nemaju dob propisanu kanonskim pravom da bi mogli ući u novicijati, dok su novaci mladići koji su već prošli kroz status postulanata ili su već navršili kanonsku dob pa su odmah mogli započeti s novicijatom. Da bi se neki od kandidata za postulanta ili novaka priključio zajednici, bilo je nužno da na kapitolu dobiju većinu glasova redovnika. Redovnici su se o nekom kandidatu za postulanta ili novaka mogli izjasniti pozitivno, negativno ili biti suzdržani. Nakon novicijata slijedilo bi polaganje privremenih zavjeta koji bi se odnosili na razdoblje od tri godine, a nakon toga kandidat bi mogao položiti trajne zavjete.⁵⁷

U razdoblju od 1881. do 1905. redovnici su samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli razmatrali zamolbe za primanje 29 postulanata i novaka. Svi bi redovnici glasovali o primanju postulanata ili novaka, ali i o zaređenim redovnicima koji su se željeli pridružiti redovničkoj zajednici. Neki su kandidati jednoglasno primljeni u zajednicu, dok su drugi bili primljeni većinom pozitivnih glasova. Jednak broj pozitivnih i negativnih glasova značio je odbijenicu postulantu. Od 29 postulanata, petorica nisu primljena u samostan. Nije nam poznato koji su razlozi naveli redovnike da se većinom glasova negativno izjasne o njima budući da izvori o tome šute.

Atti Capitolari često uz ime i prezime postulanata označuju dob postulanta. Najčešće se radi o mladićima adolescentske dobi. Od ukupno 40 postulanata, novaka i svećenika ili redovnika koji su se priključili samostanu sv. Ivana Krstitelja u Dajli, četvorica su u samostan ušla u dobi od 13, sedmorica u dobi od 14 (od kojih dvojica nisu primljena kao postulanti), četvorica u dobi od 15 (od kojih dvojica nisu dobila dovoljan broj glasova da bi bili postulanti), zatim po jedan postulant u dobi od 16, 17 i 18 te dvojica starosti 23 godine i jedan u dobi od 41 godinu, koji se kao svećenik priključio redovničkoj zajednici. Osim navedenoga svećenika, Giovannija Campeisa, redovničkoj su se zajednici priključila još trojica redovnika o kojima ne znamo ni starost ni mjesto iz kojega su došli u Dajlu.⁵⁸

*****

---

parte degli altri Proprietarii ha in massima consentito alla vendita e molti hanno pure già firmato il contratto impegnativo e che perciò il Governo, avuta la maggioranza, obbligherebbe gli altri all'atto di cessione. I Padri Capitolari credettero bene l'accettare condizioni proposte dall'Erario e avuto il consenso e permesso della S. Sede sottoscrivere senz'altro alla alienazione in parola. Passata quindi la proposta di vendita ai voti segreti si constatò l'unanime consenso per la medesima alienazione...»
Isto, 25. 1. 1905.

⁵⁷ *Isto*, 3. 11. 1882.

⁵⁸ *Isto*, 7. 11. 1899.

U ovome su radu prikazani izvori za povijest samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli u drugoj polovici 19. stoljeća koji se čuvaju u Državnom arhivu u Pazinu. U nekoliko primjera, informativno i fragmentarno, predstavljeno je bogatstvo koje pružaju ti izvori, kako za proučavanje ekonomske i društvene povijesti, tako i pravne povijesti samostana, doduše fragmentarno, te svakodnevice redovničke zajednice i njihovih kolona.

SAŽETAK

Izvori za povijest benediktinskoga samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli u Državnom arhivu u Pazinu

Izvori za povijest benediktinskoga samostana sv. Ivana Krstitelja u Dajli u drugoj polovici 19. stoljeća koji se čuvaju u Državnom arhivu u Pazinu omogućuju nam uvid u djelovanje tog samostana. Otkrivaju nam ekonomsku povijest samostana, koji svoju materijalnu osnovicu temelji na poljoprivrednoj proizvodnji, društvenu povijest, ali i povijest svakidašnjice, i redovnika i kolona. U izvorima možemo pratiti razvitak poljoprivredne proizvodnje na benediktinskome posjedu i promjenu sortimenta određenih poljoprivrednih kultura kao posljedicu modernizacije agrarne proizvodnje. Knjiga *Magazzino* najvažniji je izvor za proučavanje poljoprivredne proizvodnje, temelja samostanske ekonomike. Iscrpni podatci o prinosima, kako na zemljištu koje obrađuju redovnici u »vlastitoj režiji«, tako i na zemlji koju obrađuju koloni, omogućuju uvid u modernizacijske procese koji zahvaćaju navedeni veleposjed u drugoj polovici 19. stoljeća. *Atti Capitolari*, zapisnici sa samostanskih kapitula, daju nam uvid u ekonomski život samostana, ali isto tako prikazuju »povijest nevolja« redovnika u Dajli/Pragljici nakon 1867. godine. *Registro Introito ed Esito del Priorato di Daila*, *Giornale Daila* i *Giornale Cassa* računске su knjige samostana vođene po knjigovodstvenim načelima. Osim za ekonomsku povijest samostana, te su knjige vrijedan izvor povijesti svakidašnjice redovnika u Dajli.

SUMMARY

Sources regarding the history of the Benedictine Monastery of St. John the Baptist at Dajla stored at the State Archives of Pazin

The sources regarding the history of the Benedictine Monastery of St. John the Baptist of Dajla in the second half of the 19th century, which are held in the State Archives of Pazin, provide an insight into the activities of the Monastery. They disclose the economic history of the Monastery, whose material foundations were based on agricultural production; its social history and also the history of everyday life of both monks and *coloni* (tenants). The sources enable us to trace the development of agriculture on the Benedictine estate, change of varieties of particular farming cultures reflecting the modernisation of

the agricultural production. The book *Magazzino* is the most important source to study agricultural production, the foundation of the Monastery economics. Accurate records of crops, yielded both on the land farmed by the monks themselves and on the land worked by the *coloni*, give insight into the modernisation processes which were implemented to this estate in the second half of the 19th century. *Atti Capitolari*, minutes taken at the Monastery chapters, not only provide insight into the economic life of the Monastery, but also present the “history of distresses” of the monks at Dajla/Praglia after 1867. The *Registro Introito ed Esito del Priorato di Daila*, *Giornale Daila* and *Giornale Cassa* are accounting journals kept in accordance with the accounting principles. Besides disclosing the economic history of the Monastery, they are an invaluable source of history of the everyday life of the monks of Dajla.

RIASSUNTO

Fonti per la storia del monastero benedettino di San Giovanni Battista di Daila nell'Archivio di Stato di Pisino

Grazie alle fonti per la storia del monastero benedettino di San Giovanni Battista di Daila nella seconda metà del XIX secolo, che sono conservate presso l'Archivio di Stato di Pisino, è possibile prendere visione delle attività di questo monastero. Le fonti ci fanno conoscere la storia economica del monastero, che fonda la propria base materiale sulla produzione agricola; la storia sociale nonché la storia quotidiana sia dei monaci che dei coloni. Nelle fonti possiamo seguire lo sviluppo della produzione agricola sul possedimento benedettino, il cambiamento delle specie di determinate piante agricole come conseguenza della modernizzazione della produzione agraria. Il libro *Magazzino* rappresenta la fonte più importante per lo studio della produzione agricola, la base dell'economia del monastero.

I dati dettagliati sulle rendite, sia del terreno che viene coltivato dai monaci “per conto loro” che della terra che viene coltivata dai coloni, rendono possibile l'accertamento dei processi di modernizzazione che interessano il latifondo indicato nella seconda metà del XIX secolo. *Atti capitolari*, i verbali delle sedute del Capitolo del monastero, ci fanno conoscere la vita economica del monastero ma, nello stesso tempo, presentano “la storia dei problemi” dei monaci a Dajla/Praglia dopo l'anno 1867. *Registro Introito ed Esito del Priorato di Daila*, *Giornale Daila* e *Giornale Cassa*, sono libri contabili del monastero redatti secondo i principi contabili. Questi libri rappresentano una fonte importante, non solo per la storia economica del monastero ma anche per la storia quotidiana dei monaci di Daila.